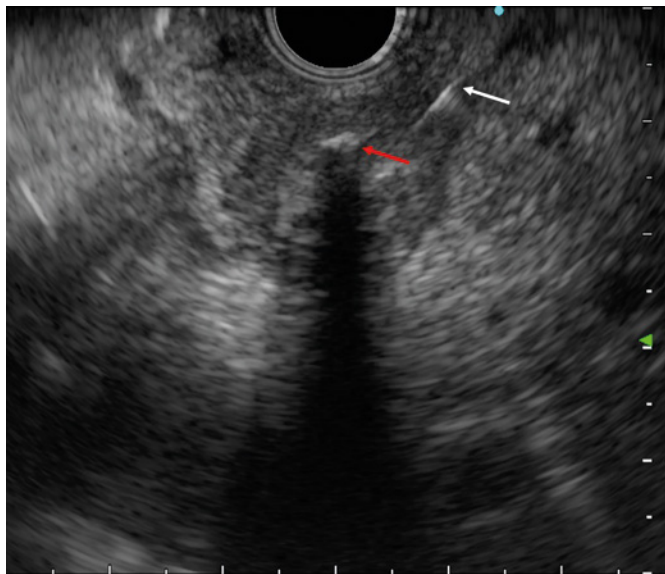

Obr. 1. Periampulární hypoechogenní ložisko hlavy pankreatu vel. 17 mm obsahující artefakt plastového stentu procházejícího distálním choledochem (červená šipka) a s jehlou při odběru biopsie (bílá šipka), z resektátu duktální adenokarcinom T1 N0 M0

$0,96 \pm 0,01$ a $0,92 \pm 0,03$). Autoři též sestavili prediktivní model klinicky významné portální hypertenze s využitím žlučových kyselin a dalších (dnes již známých a validovaných) neinvazivních ukazatelů a navrhuji použití kombinovaného portálního indexu tvořeného velikostí sleziny v dlouhé ose, AST/ALT poměrem a TCDCA.

Bilirubin je znám jako silný endogenní antioxidant s imunomodulačním účinkem. Na jeho potenciálně prospěšný účinek se zaměřila společná česko-slovenská práce dokumentující vyšší hladiny celkového sérového bilirubinu a prevalenci Gilbertova syndromu u českých a slovenských vrcholových sportovců v porovnání se standardní českou populací (20). Analýza byla provedena u 536 vrcholových sportovců. K porovnání byla použita data 2594 subjektů ze studie

post-MONICA reprezentující obecnou českou populaci. Analýzou byly prokázány signifikantně vyšší hladiny bilirubinu ve skupině sportovců (11,6 vs 9,6 $\mu\text{mol/l}$) i vyšší prevalence Gilbertova syndromu (22 % vs. 9,6 %). Autoři dávají tyto nálezy do souvislosti s možnou predispozicí k lepším sportovním výkonům u subjektů vystavených výrazné fyzické zátěži s potřebou rychlé regenerace. Další zajímavou a rozsáhlou prací, kterou je třeba uvést, je prospektivní intervenční dvojitě slepá randomizovaná studie publikovaná Šmídem a kol. (21). Autoři bylo randomizováno 60 nemocných s nealkoholovou tukovou chorobou jater (NAFLD) k podání omega-3 mastných kyselin nebo placebo a prospektivně 12 měsíců sledováno. Léčba vedla k signifikantnímu poklesu GGT jako známému ukazateli kardiovaskulární mortality i rizika rozvoje diabetes mellitus 2. typu u nemocných s NAFLD. Dále u nemocných, kteří současně redukovali hmotnost, léčba potencovala snížení jaterní steatózy dokumentované pomocí MR spektroskopie. Podávání omega-3 nenasycených mastných kyselin též vedlo ke změně složení lipidového spektra se zvýšením dokosahexaenové a eikosapentaenové kyseliny, které bylo prokázáno již po 3 měsících léčby. Léčba proti tomu nevedla ke snížení stupně jaterní fibrózy měřené pomocí elastografie jater, což je i dle závěru autorů vzhledem ke krátkodobosti intervence očekávatelné.

Digestivní endoskopie

Digestivní endoskopie je rychle se rozvíjející diagnostická a terapeutická modalita využitelná prakticky ve všech částech trávicí trubice včetně pankreatobiliární oblasti. Minimálně invazivní léčba vybraných benigních a maligních nádorových onemocnění se stává metodou volby a nahrazuje tak léčbu chirurgickou a symptomatickou. Nejvýznamnější pokroky v digestivní endoskopii lze rozdělit na diagnostiku a časný záchyt některých gastrointestinálních onemocnění, léčbu časných neoplazií trávicí trubice a lumenální a extralumenální expanzi endoskopických technik.

Obr. 2. Umělá inteligence při diagnostické koloskopii – v levém zmenšeném obrázku automaticky identifikována drobná pilovitá léze na řase orálního transversa

